

CHRISTINE

LEUNENS

IUBIND-O
PE AMBER

TRADUCERE DE MARIANA ALEXANDRU

CORINT
FICTION

CUPRINS

Punctul critic	7
Nambassa	12
Alberton.....	18
The Gluepot	28
Umbra.....	43
Continentul de cristal.....	57
Split Apple Rock	59
Grajdurile	70
Judges Bay.....	83
La celălalt capăt al lumii	90
La limita existenței.....	102
Onehunga	103
Meciul.....	117
Bellevue.....	130
Submarinul negru	146
Pietre furate.....	159
Pasiunea.....	160
Marijuana	178
Lavă și gheață	203
Curcubeul	205

Potopul.....	215
Sculpturi de gheață	232
Orizontul	234
Peisaje schimbătoare	252
Ceruri deschise	259
Ancora	261
Un înger	276
Elanul	290
Greenlane	294
Documentul A	296
Mulțumiri	297

Punctul critic¹

3 ianuarie 1991

Nu existau ferestre pe care să privești afară. Nici nori albi pe cerul albastru care să arate ca ținutul înghețat ce în curând avea să fie destinația noastră. Doar ne aflam într-un LC-130 Hercules, un avion militar al Forțelor Aeriene Regale Neozelandeze. Nici vorbă de covor, perne sau izolare fonică. Noi, adică echipa de filmare alcătuită din șase persoane, eram așezați față-n față cu un rând de oameni de știință și personal militar. Scaunele noastre erau, de fapt, o rețea de curele care ne ajutau să nu stăm pe jos, iar eu nu eram singurul pe care stomacul îl împingea să dea buzna la toaleta din spatele avionului. De fiecare dată când vomita careva acolo, declanșa un fel de reacție în lanț.

— E mai bun ca mersul, am auzit un militar strigându-i tipului de lângă el.

— Măcar de-ar fi așa! a fost răspunsul.

¹ În original *Point of Safe Return* (PSR), cunoscut și sub denumirea de *Critical Point*, un termen în aviație și zboruri spațiale, ce marchează punctul dintr-o călătorie dincolo de care o aeronavă sau o navă spațială nu mai are combustibilul sau resursele pentru a se întoarce în siguranță (n. red.).

Fără niciun avertisment, am fost prinși în turbulențe și mai mari, un moment destul de nepotrivit pentru pilot ca să anunțe că eram într-un PC. La stânga mea, Bertrand a strigat că „PC” venea de la „Punctul critic”. Odată ajunși aici, a zberat el, chiar dacă vremea se înrăutățea, fie eram nevoiți să aterizăm, fie ne prăbușeam în Antarctica, fiindcă nu am mai fi avut suficient combustibil ca să ne întoarcem. Cu un entuziasm copilăresc, a adăugat că, fiind prea riscant să aterizăm la McMurdo, trebuia să zburăm până la Polul Sud, în speranța că vom găsi o pistă de aterizare, sau să încercăm o „aterizare în condiții de vizibilitate redusă”. Cu părul lui roșcat, tuns bob, „îmblânzit” de o șapcă promoțională cu logoul „BeaverTails”, cu o barbă căreia nu i-ar fi stricat puțină ferchezuală și cu nasul roșu atât de la frig, cât și de la băutură, Bertrand părea mai degrabă unul dintre ajutoarele lui Moș Crăciun decât producătorul inteligent de film pe care îl cunoșteam de atâta vreme. Și, printr-o ironie a naturii, zâmbetul lui părea mai mult un mârâit, impresie întărită și de sprâncenele lui stufoase.

În ciuda zgomotului produs de turbopropulsoare, unii dintre bărbați moțăiseră. Și totuși, eu nu puteam dormi. Erau prea mulți de „dacă”. Dacă mi se întâmpla ceva înainte să apuc să spun adevărul? Și așa m-am dus cu gândul la zborul fatal 901¹. De obicei, cursele de genul ăsta decolau și aterizau în Noua Zeelandă în aceeași zi, fără să fie nevoie să aterizeze în Antarctica. Li se spunea „zboruri acrobatice spre nicăieri”.

¹ Referire la dezastrul aviatic din 1979, când un avion al companiei Air New Zealand care efectua un zbor turistic s-a prăbușit pe Muntele Erebus, în Antarctica, provocând moartea tuturor celor 257 de persoane aflate la bord (n. tr.).

Am aterizat pe pistă și, când am coborât pe platforma de acces, am rămas uluit de profunzimea și vastitatea absolută a albului neștirbit. Am tras aer în piept ca un nou-născut, umplându-mi dureros plămâni, și, întocmai ca un nou-născut, am primit o palmă pe spate ca să dau glas strigătului de șoc. Normal, cine altul, dacă nu Bertrand? M-am străduit din răputeri să nu izbucnesc în râs – purta o căciulă din blană de raton, cu coada dungată atârându-i într-o parte. Nu am nici cea mai vagă idee cum a putut trece chestia aia moartă și prăfuită de punctul de control, chiar și la un zbor de legătură. Cu barba și sprâncenele stufoase, iar acum și cu capul pe jumătate împăiat, arăta de parcă era un yeti.

— N-ai de ce să-ți faci griji, Ethan. Nu tu urși polari sau lupi, nu tu ELAN, m-a tachinat el.

Era o glumă veche de-a noastră, elanul.

— Ba da, am zis eu, neputându-mă abține să nu trag de coadă. Cu chestia asta pe cap, arăți ca veriga lipsă!

— Las-o-n pace, m-a lovit el peste mână.

Cuibărindu-se curând lângă ceilalți, Bertrand ne-a ținut discursul de îmbărbătare „la ce să te aștepți aici”.

— Mare grijă la podurile de gheață. Nu vă lăsați păcăliți de vreo suprafață netedă, poate fi cât un deget de subțire. Și dedesubt, a fluierat el, te trezești că te scufunzi la treizeci de metri. Așa că, atunci când spun să înghețați pe loc, așa să faceți!

— Chiar *înghețăm*, am glumit eu, deși tipului călit din Québec, care stătea lângă mine, nu părea să-i pese prea mult.

Bertrand a încheiat calm ce avea de zis.

— Nu plecăm până când nu ne iese filmarea la fel de bine ca scenariul lui Ethan.

Și-a lăsat cu putere brațul pe umerii mei.

— Și până când nu surprindem spiritul locului ăstuia. Iar atunci când o vom face, mi-aș dori să-i dedic documentarul lui Aurélie, soția mea, care timp de treizeci și patru de ani m-a suportat atât pe mine, cât și pasiunea mea pentru filmări. Așa că nu faceți vreo prostie, ca să fiu nevoit să vi-l dedic, în schimb, vouă.

Îl cunosc pe Bertrand de multă vreme. Aș putea scrie pagini întregi despre faptul că are inima mare, că e mereu de partea celor slabi, că râsul îi e mai zgomotos decât strigătul, că întotdeauna vede partea plină a paharului și că nu dă doi bani pe restul lucrurilor. Dar acum nu e mort, din câte știu eu, așa că nu e încă nevoie să țin vreun elogiu.

În scurt timp, am fost urcați în vehiculul utilitar Ivan the Terra, apoi ni s-au repartizat dulapuri la Baza Scott. Dulapuri fără lacăte, ar trebui să precizez, căci era de la sine înțeles că nimănui nu avea să-i treacă prin cap să umble în al altcuiva. După un mic instructaj despre cum mergeau lucrurile la fața locului – generator, siguranță în caz de incendiu, medicamente, toaletă, deșeuri, ce rămâne aici, ce merge *de aici* (înapoi la Christchurch¹), și alte asemenea informații, uneori nedorite –, ne-a fost prezentat adăpostul Q. Când ne-am ales paturile suprapuse, știam din experiență că era mai bine să stau deasupra lui Bertrand, și nu sub el, altfel m-aș fi trezit cu salteaua lui direct în față. Prima noastră masă a fost un bufet cald, în sala de mese. Bertrand sporoaia cu bucătarul, încercând probabil să se pună bine cu el, ca să afle unde să dea iama în cămară la miezul nopții.

Aici, noaptea se oprește căldura, iar eu mă aflu într-unul dintre dormitoarele comune, unde temperatura e de două

¹ Al treilea mare oraș din Noua Zeelandă (n. tr.).

grade Celsius (și continuă să scadă), cu câteva cojoace pe mine și cu procesorul care îmi încălzește ușor poala. La ora asta târzie, ceilalți dorm deja de mult, deși nu pare noapte din cauza soarelui de la miezul nopții. Cu toate că acest jurnal are rolul de a oferi o idee despre ce fac eu aici, în îndepărtata Antarcică, e mai mult decât atât, căci am conceput această producție în răstimpul nopților agitate, ca să nu-mi pierd mințile, un mijloc de a mă aduce aici pentru o perioadă de autoexilare. Pe scurt, aveam nevoie disperată de spațiu, de peliculă de film, de distanța necesară pentru a putea mărturisi ceea ce aveam de mărturisit, ca să mă asigur că adevărul e așternut pe hârtie. Pentru asta, trebuie să deschid rucsacul de piele care se află pe podea, lângă mine, burdușit cu agendele mele vechi de aproape un deceniu. Cred că acum eu chiar am ajuns în punctul critic.